

DE RE MILITARI XII

**Журнал за конфликтите в
Леванта и Магреб**

От Руслан Трад и Александър
Стоянов
Брой 12

DE RE MILITARI

Журнал за конфликтите в Леванта и Магреб

Автори: Руслан Трад и Александър Стоянов

Място на издаване: София, България

Дата на издаване: 16.06.2016

Сайт на авторите:

www.ruslantrad.com, www.historyofwars.net

Facebook страници:

<https://www.facebook.com/hystoryofwars>

<https://www.facebook.com/intidar.blog.and.news>

Контакти:

ruslantrad@gmail.com

klubvoennaistoria@gmail.com

За заявки за изготвяне на детайлни карти: klubvoennaistoria@gmail.com

ISSN 2367-9476

Журналът се издава с подкрепата на медийната платформа
[КлинКлин](#).

АВТОРИТЕ

Руслан Трад

Журналист на свободна практика с фокус върху Близък изток и Северна Африка. Създател на първия български блог за Близък изток, Intidar, както и на организацията Форум за арабска култура. Водил е лекции за политически движения и процеси в Близкия изток в аудитории на Софийски университет, Нов български университет, Червената къща и Дипломатически институт към МВнР. Пътува често в Близкия изток, като публикува репортажи от Ливан, Югоизточна Турция, Тунис, Ирак и Сирия, а през 2014 заснема филм в Иракски Кюрдистан на фронтовите линии с „Ислямска държава“.

Александър Стоянов

Историк и журналист, *magister cum laude* и настоящ докторант от Лайденския университет в Нидерландия. Отговорен редактор и създател на списание “Военна История” и съосновател на “Клуб Военна История”. Автор на множество публикации, посветени на различни проблеми от военната и политическата история на Европа и Близкия Изток. Автор на единствените подробни карти на български език, проследяващи конфликтите в Сирия, Ирак, Либия, Йемен, Нигерия, Афганистан и Сомалия.

НАКРАТКО

През изминалата седмица, Даеш („Ислямска държава“) започна вълна от самоубийствени атаки, при които загинаха дузина членове на милициите от Мисрата, които влязоха миналата седмица в смятания за главен град на джихадистите, град Сирт. АП съобщи, че бойци на Даеш опитват да инфилтрират отново града. В момента се водят сражения около казарми в града, пристанището и военновъздушната база.

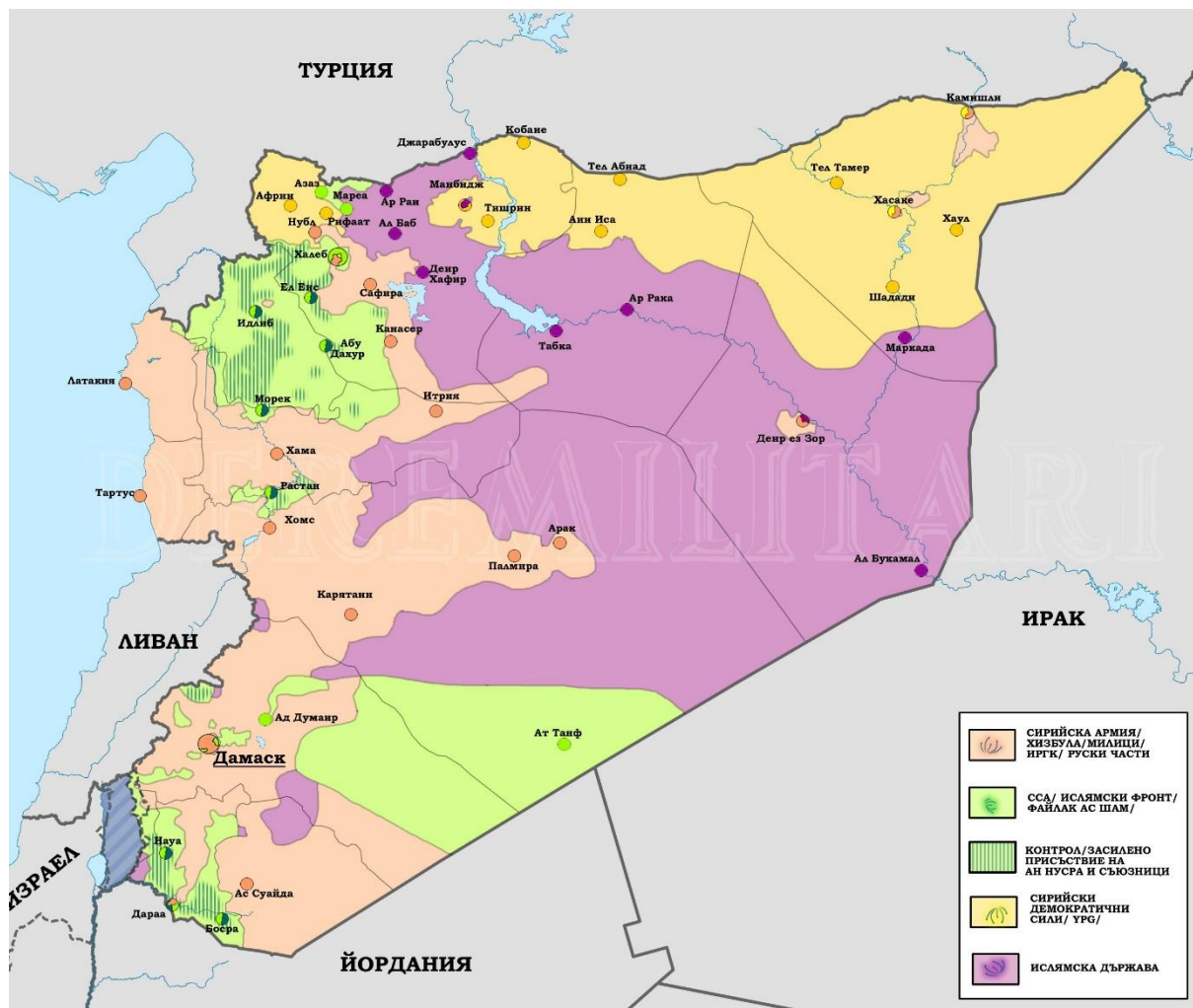
Директорът на ЦРУ, Джон Бренън заяви в изнесен доклад, че **Даеш тренират бойци и опитват да разположат малки групи** извън техните територии за нанасяне на бъдещи атаки в западни държави. Според Бренън, групировката ще разчита повече на партизански тип военни действия, заради загубата на територии в Сирия и Ирак. Според изследванията, Даеш разширяват мрежата си и пропагандата си към т.нар. „вълци единаци“. Клонът в Либия, според американското разузнаване, е по-силно развит и има опити за влияние върху по-големи територии от Африка, въпреки загубите в град Сирт.

След атаката срещу нощен клуб в американския град Орландо, при която загинаха 50 души, много медии посочиха, че през агенцията си Амак, Даеш са поели отговорност за извършеното. [Амак не са пускали съобщение](#) с това съдържание. Онова, което беше публикувано, обаче, показва нещо по-тревожно дори от това наистина от Даеш да бяха поели отговорност.

Влиянието върху „вълци единаци“ - онези симпатизанти на джихадистки и като цяло престъпни групировки, които са готови да извършват нападение във всеки един момент по своя воля и усмотрение - е било винаги важна част от пропагандата на Даеш, а преди това и на Ал Кайда. Лидерството на групировката целенасочено [размива границата](#) между лични нападения и координирани атаки от бойци на организацията.

(Повече в края на броя!)

СИТУАЦИЯТА В СИРИЯ

Насилието продължава да ескалира в Алепо през изминалата седмица, докато правителствени и руски самолети нанасят удари по държани от бунтовнически сили райони. В същото време, подкрепената от САЩ офанзива на кюрдски и арабски части, притиска Даеш („Ислямска държава“) и групировката губи контрол по границата с Турция.

В реч пред парламента – първото публично обръщение след мирните преговори през април – сирийският президент Башар ал Асад призова неговите сили да завземат „всеки инч“ от Сирия. Изказването на Асад дойде два дни след като пратеникът на ООН Стафан де Мистура обяви, че ще продължи да прави опити за подновяване на мирните преговори до август.

Правителствените въздушни удари в Алепо през изминалата седмица, са едни от най-ожесточените през последните седмици. Само за изминалия уикенд жертвите са над 70, предимно цивилни. **Три медицински центрове бяха ударени** само в рамките на три часа. Една от болниците беше последната в държаните от бунтовници райони, специализирана в педиатрична дейност.

След като предложението за доставки на хуманитарна помощ по въздух за обсадените райони в Сирия предизвика реакции, сирийското правителство разреши доставки на помощи към обсаденото предградие на Дамаск, **Дарая**, по суша. Така първият конвой с помощи пристигна за първи от 2012 насам. Де Мистура предупреди, обаче, че **„разрешение не означава доставки“**, правейки връзка с предишни опити да се доставят помощи, но които бяха спирани заради съдържанието на хранителни продукти и бебешко мляко сред помощите. За съжаление, няколко часа след доставките, Дарая беше бомбардирана с варелни бомби от правителствените сили.

На 11 юни два правителствени хеликоптера пуснаха **100-метрови маркучи, пакетиран и пълни с експлозиви** над Алепо. Това странно взривно устройство е използвано за първи път. Активисти на терен твърдят, че тези маркучи се използват заради евтиния начин, по който се приготвят, а разрушителната им сила е близка до тази на варелните бомби. Тези маркучи вероятно са служили за прочистване на минни полета.

Маркучите с експлозиви бяха пуснати над контролирания от бунтовници квартал **ал Брейдж**, в северозападните части на Алепо, както и върху единствения снабдителен път от бунтовническите райони на Алепо.

В Дараа, **журналистът Абд ал Минам ал Халил**, бивш директор на Якийн Медия и говорител на опозиционния Областен съвет на Дараа, беше нападен от свързани с местна милиция бойци. Той беше пребит посред бял ден заради статус във Фейсбук. Милицията Лиуа Шухада Хуран е обвинена от журналиста в кражби.

Отделно, в град Идлиб, беше унищожен последния и единствен център на **Гражданска защита**, ударен при серия от въздушни удари.

На 16 юни беше обявено спиране на огъня в Алепо за 48 часа.

Северен сектор

Основните сражения в тази част на страната се водеха **южно от Халеб** (Алепо), където в района на селищата Зайтан и Каласа силите на Джаиш ал Фатах и Ан Нусра се вкопчиха в битка на живот и смърт с иранската Революционна гвардия, части на Хизбулла и милиции в състава на сирийските Национални сили за отбрана. Офанзивата е продължение на военните действия от миналата седмица и бе един от най-интензивните конфликтни сектори в Сирия. Двете селища неколkokратно смениха своя притежател, като към момента на излизане на журнала (16 юни), нито една от двете страни няма пълен контрол над Каласа или Зайтан.

Отделно от полевите сражения, седмицата бе изпълнена с непрекъснати бомбардировки на Халеб и Идлиб от страна на правителствената и руската авиация, които изсипаха значително количество бомби, най-вече над жилищни райони, което коства живота на десетки цивилни. Чисто военната стойност на тези бомбардировки остава съмнителна, особено с оглед на факта, че Сирийската арабска армия не показва никакви признаци на напредване нито в района на Халеб, нито в посока Идлиб.

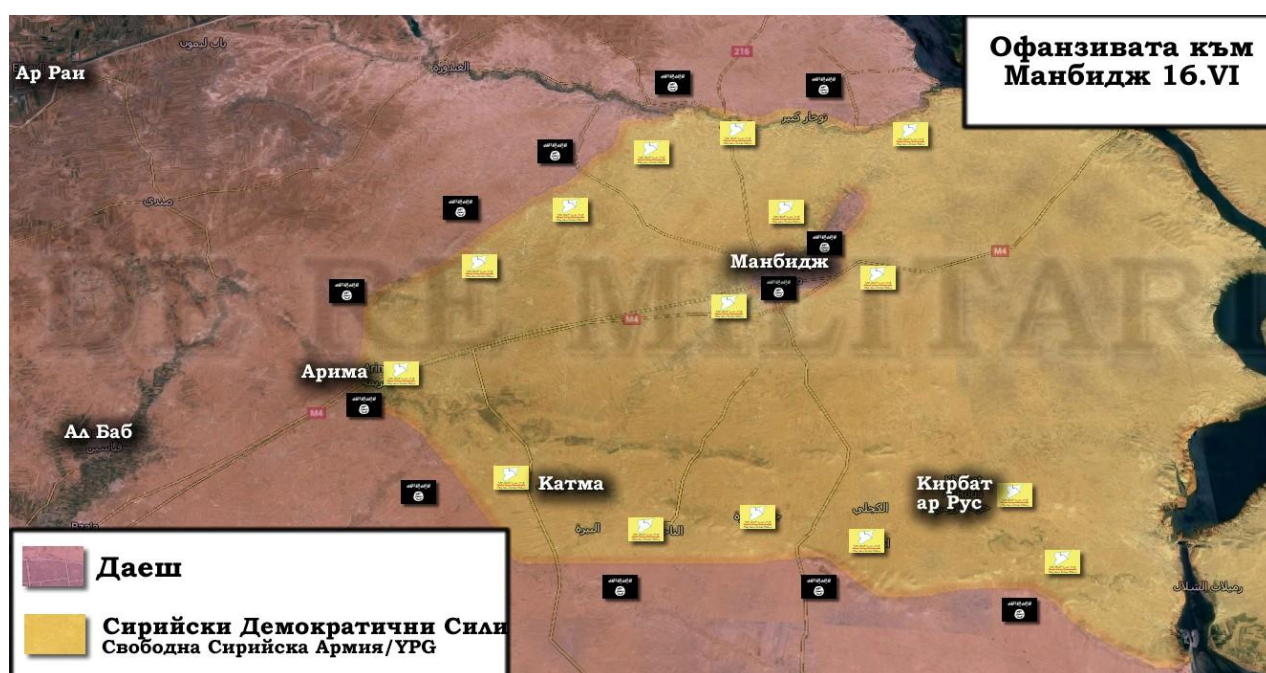
В североизточните части на **провинция Латакия**, сирийските проправителствени сили и бунтовниците си размениха контрола върху няколко ключови височини, но без нито една от двете страни да постигне някакъв значителен напредък или да извоюва тактическо предимство пред опонентите си.

Обратно на север, около **Мареа**, битките между Даеш, бунтовниците и YPG продължиха през цялата седмица, но без да доведат до някакви решителни промени. Настъплението на Свободната сирийска армия и Ислямски фронт, които миналата седмица се възползваха от успехите на Сирийските демократични сили, се оказаха твърде скромни, след като бойците на Даеш положиха значителни усилия да стабилизират фронта и да запазят владението над **Дабик и ар Раи**.

Нещо повече, през последните няколко дни, джихадистите преминаха в контраофанзива и успяха да си върнат контрола над Сауран, Яхмул, Кафра и Кафр Гал, връщайки ССА и ИФ на изходна позиция.

В района на **Манбидж**, кюрдско-арабските Демократични сили успяха да разгърнат успехите си от предходната седмица и значително увеличиха териториалното обкръжение обсадения град, все още контролиран от Даеш. Както се очакваше, джихадистите предприеха локални контранастъпления в района на **Арима**, както и от анклава Манбидж в посока североизток към **Джарабулус** в опит да прекършат обкръжението и да пробият периметъра на Демократичните сили. За момента кюрдите и арабските бригади успяват да задържат стабилни позиции и да убият инерцията на контраатаките на Даеш.

В момента (16 юни) сражения се водят край селищата **Айн Накил**, **Уарайда**, **Илани** и **Ум Адасат**. В самия Манбидж, Демократичните сили и Даеш се борят за контрола над зърнените силози, разположени южно от града.

Южен сектор

Ситуацията в южната половина на страната бе не по-малко интензивна.

На първо място, Сирийската арабска армия, подкрепяна от ирански части и отряди на Хизбулла (*по-късно прехвърлени към Халеб*), успя да напредне по пътя **Итрия – Табка** и да завземе ключовия пътен възел **Расафех**, както и нефтеното находище в близост до него. За сега, Даеш задържа самото селище Расафех, а нуждата от прехвърляне на части към Халеб за сраженията срещу

Нусра и Дажиш ал Фатах вероятно сериозно ще намалят инерцията на правителственото настъпление.

В района на **Палмира**, сирийските про-правителствени сили, подпомагани от милициите от Националните сили за отбрана и руска техника продължиха настъплението си срещу Даеш в района на **Арак**, завземайки града, за който се сражаваха с джихадистите вече няколко седмици. Падането на Арак отваря пътя към **Ас Сукна**, от където сирийските сили биха могли или да завият на север към Табка и да се съединят с напредващите от Итрия части или да обърнат на изток и да търсят вариант за деблокиране на **Деир ез Зор**. Във всеки случай, с напредване навътре в пустинята по посока река Ефрат, съпротивата на Даеш ще става все по-упорита.

Даеш опита няколко последователни контраатаки, които или да осуят настъплението на сирийската армия или да намалят напрежението в критичните за тях сектори. Така, в нощта на 13 срещу 14 юни, Даеш се опитаха да заемат селището **Абул ал Аладж**, което контролира пътя за снабдяване между Итрия и Расафех. Атаката, проведена с помощта на кола бомба и самоделна полева артилерия бе отбита, като сирийската армия загуби 10 бойци, а Даеш – около 20.

Към момента, джихадистите атакуват правителствените сили при **Ал Мабуджа** и **Акариб** в опит да достигнат ключовия път, свързващ Хама с Итрия и по този начин да уязвят не само офанзивата към Табка, но и позициите на армията и съюзниците ѝ около Халеб.

И докато сирийската армия водеше боеве с Даеш в Централна Сирия, т.нар. **Нова сирийска армия (Джайш ал Джадид)** проведе поредица от операции срещу Даеш, както в района **ан Букамал**, където бунтовниците разграбиха няколко военни склада на джихадистите, така и в района на **Думайр**, където в ръцете на Новата армия попаднаха контролираните от Даеш позиции при върховете Тал Дакуа и Ум Удун. Сражения срещу Даеш имаше и в района на **Тасил (западно от Науа, провинция Дараа)**, но всички опити на местните бунтовнически части и Ан Нусра да пробият позициите на Даеш, бяха осуетени.

- **Още:**

Неправителствени организации публикуваха доклад от 50 страници, в който се разглежда дейността на ООН в Сирия. Според организацията данните сочат, че ООН се проваля. Целият доклад - [Taking sides: The United Nations' loss of impartiality, independence and neutrality in Syria](#)

СИТУАЦИЯТА В ИРАК

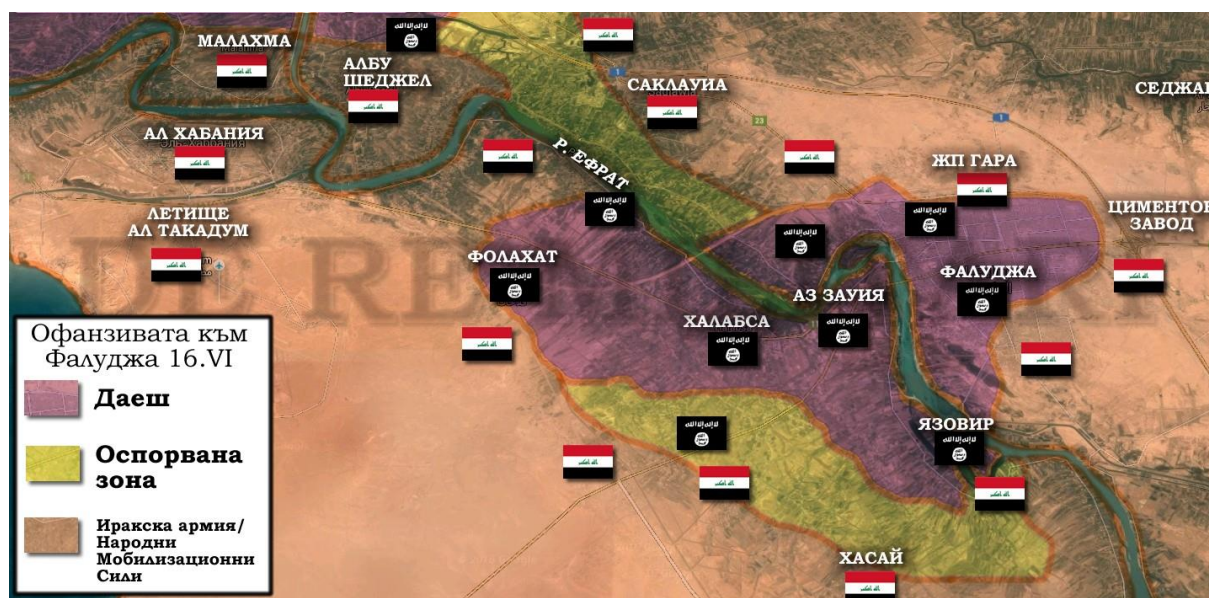
Докато иракските правителствени сили изтласкаха джихадистките части на Даеш („Ислямска държава“) от ключови градове, завзети от групировката през 2014 година, **от Иракски Кюрдистан направиха изявления, които подсказват, че дори и след премахването на заплахата от Даеш, Ирак ще бъде разделен.**

Масрур Барзани, ръководител на Съвета за сигурност към правителството на Иракски Кюрдистан и син на президента на автономната област, Масуд Барзани,

заяви, че **Ирак трябва да бъде поделен на отделни територии, свързани в конфедерация с три главни града**, за да няма никой стоящ над останалите.

Кюрдите вече направиха важни стъпки към мечтаната независимост от Ирак, които придобиха явен ефект през 2003 година с падането на Саддам Хюсеин. Според Барзани, сунитите трябва да направят същото в областите, в които те са мнозинство. Тепърва се очакват политически реакции относно изявлението на Барзани, което подсказва, че кюрдските райони е вероятно да обявят независимост след като и Масуд Барзани призова за референдум за независимост от Багдад.

Продължава да е неясно какво ще се случи с град Мосул, който все още се държи от Даеш и където живеят над 1 милион души. Най-вероятно той ще е спорна зона, както е град Киркук, за който претенции имат кюрдските части и иракските сили.

Докато офанзивата на срещу държания от Даеш град **Фалуджа** продължава, правителствените сили успяха да подсигурят **коридор за местните хора, които бягат** от вътрешността на града. Но с това дойдоха и новини за нарушение на човешки права и репресии от страна на про-правителствени шиитски милиции. Според официални лица от местните племенни формирования, **съдбата на 650 души остава неясна**.

След много доклади за упражнено насилие срещу жители на Фалуджа от шиитски милиции, беше свикан **специален комитет**, който да разглежда случаите на изчезване и репресии срещу жители на града, които бягат от Даеш. Целта е да се упражни натиск от страна на племенните власти, иракската полиция и

иракските централни власти в провинция Анбар над шиитските милиции, които действат без съгласието и знанието на иракската армия. В същото време, иракските власти започнаха разследване за **убийството на 17 души** в района на Сиджар. Смята се, че [извършител е боец](#) от шиитските милиции около Фалуджа.

Комитетът вече разглежда случаи, свързани с изнасилвания, убийства и прогонване на местни жители. Управителят на област Анбар предупреди, че новините за тези издевателства плашат онези цивилни, които бягат от Фалуджа и се намират в капана на сраженията. Даеш, от своя страна, притиска местните хора също с репресии и изисква такса от 130 долара за всеки, който иска да напусне града.

За последния уикенд (11-12 юни) **над 4000 души напуснаха Фалуджа** по установения от иракската армия подсигурен коридор. Общо 43 000 цивилни са напуснали досега Фалуджа.

Даеш също бяха активни във Фалуджа. На 11 юни при атака върху казарми на иракската армия източно от Фалуджа, джихадистите убиха над 50 войници и членове на милиции, докато загубите им са 12 бойци.

- **Още:**

Филм на VICE показва ситуацията на терен по пътя на армията към Фалуджа: [Fighting the Islamic State with Iraq's Golden Division: The Road to Fallujah](#)

ДАЕШ СМЕНЯТ ТАКТИКАТА СИ И ТОВА СЕ ВИДЯ В ОРЛАНДО

"Агенцията на „Ислямска държава“, Амак, пое отговорност за Орландо". Това беше и продължава да е често цитирано изречение, последвало атаката над нощен клуб в американския град Орландо, при която загинаха 50 души. От гледна точка на читателя или зрителя, в съобщението няма нищо нередно. Но от професионална, изследователска и журналистическа гледна точка, то не е вярно.

Амак не са пусkali съобщение с това съдържание. Онова, което беше публикувано, обаче, показва нещо по-тревно дори от това наистина от Даеш („Ислямска държава“) да бяха поели отговорност.

На първо време, Амак не могат да поемат отговорност - те публикуват новини и изявления на Даеш и съюзните им подразделения. На второ място, Даеш не са пусkali съобщения, в които са поемали отговорност за атаката в Орландо. В Амак съобщението е "Източник на Амак потвърди..." Когато атаката е планирана от самата групировка, то Амак съобщава директно за извършеното. В случая с Орландо беше пуснато съобщение, което възхвалява действията на извършителя, наричайки го "боец на Ислямска държава".

И тук се крие новият момент, който показва опасна тенденция в развитието на джихадистката пропаганда.

В началото на Рамадан тази година, говорителят на Даеш направи едно изявление, с което призова за извършване на атаки от симпатизанти от името на организацията. Т.е. даваше се картбланш за действие на всеки, който иска да извърши нападение като той ще бъде признат за "мъченик". Именно затова се е обадил убиецът от Орландо на 911, за да съобщи за деянието си. Това първоначално беше прието от американските медии за "вричане във вяръност" на ИД и респективно – за поемане на отговорност от страна на групировката.

Действа ли от името на Даеш убиецът в Орландо или е личен акт на омраза?

За лидерството на терористичната организация, разликата е почти без значение, но дивидентите са едни и същи. Влиянието върху „вълци единаци“ - онези симпатизанти на джихадистки и като цяло престъпни групировки, които са готови да извършват нападение във всеки един момент по своя воля и усмотрение - е било винаги важна част от пропагандата на Даеш, а преди това и на Ал Кайда. Лидерството на групировката целенасочено размива границата между лични нападения и координирани атаки от бойци на организацията.

Омар Матийн се е обадил, както става ясно, на 911, за да заяви, че се кълне в Даеш. Това се счита за основна част от протокола в организации като ИД. Тази публична „клетва“ е единственото изискване на джихадистите към техните последователи, които желаят да извършат актове на терор в тяхно име. В речта си, изнесена в началото на свещения мюсюлмански месец Рамадан, говорителят на Даеш, Абу Мохаммад ал Аднани, подкани привържениците на групировката да извършват нападения по цял свят по време на Рамадан от името на организацията.

„Никоя атака не е малка“, каза той по време на речта, като посочи именно САЩ за основна цел. „И най-малкото действие, което извършвате в сърцето на земите им е по-скъпо за нас, отколкото най-голямото действие, извършено от нас. Вашето е по-ефективно и ги ранява повече.“ Още в края на 2014 година, Ал Аднани заяви, че трябва да е ясно, че всеки може и трябва да извършва терористични актове в името на организацията. „Не питай за разрешение никого“, заяви той в своята реч от септември 2014.

От две години насам групировката работи усилено, за да създаде механизъм за подбуждане на терор. Пропагандни сайтове буквално „наводниха“ онлайн пространството с кървави клипове, а хакери, свързани с Даеш, пускаха съобщения в Туитър, Фейсбук и други канали за комуникация. Когато Туитър предприе мерки към тези профили, собствениците им просто се прехвърлиха в криптираната мрежа на новата програма за чатове, Телеграм. Сред пропагандните съобщения, често се споменава омразата на радикалите към хомосексуалността – заплахите бяха придружавани от снимки и видео клипове, показващи убийства на членове на LGBT общността в Сирия и Ирак. Хвърлянето от върха на сграда е само едно от наказанията, които прилага Даеш. Наскоро беше разпространен клип, на който обвинени в шпионаж членове на групировката, бяха взривени с вързани за гърлата им гранати. Същото джихадистите прилагат и към обвинени в „хомосексуални отношения“.

В пропагандата Даеш са за джихадистите онова, което са Лос Сетас за мексиканските картели – новатори, вододел, поставящ ново ниво на кръвопролитие и ефективност. Може би онова, което отличава пропагандата на

Даеш от останалите групировки е успехът със създаването на ситуация, при която всеки може да извърши нападение без пряка връзка с организацията. Нападатели в цял свят могат да заявяват верността си към Абу Бакр ал Багдади по време, след или преди атаката, без да имат общо със структурата на групировката и това да ги превърне в „мъченик“ на Даеш.

Именно за мъченик и боец на Даеш беше обявен Омар Матийн от официалната новинарска агенция на групировката. За разлика от съобщенията, които агенция Амак пуска при извършено нападение, координирано от Даеш, този път се казваше, че „източник“ потвърждава, че убиецът в Орландо е действал „в името на Ислямска държава“. Последваха аплодисменти от поддръжници и симпатизанти на групировката в интернет. Те споделяха цитати от речта на Ал Аднани, призоваващи за атаки от всички „вълци единаци“.

А в един от про-джихадистките чат канали в Телеграм, беше публикувано кратко и ясно съобщение часове след атаката в Орландо: „Ще има още.“

Текстът е публикуван първоначално [в Actualno.com](http://Actualno.com).